

Sanderum Lokal Arkiv

1985-2015
40 års jubilæum

Det vides ikke med bestemthed hvornår den første lokalhistoriske forening her i landet så dagens lys. Men ser vi bort fra købstædernes arkiver er der opblussen og vækst i antallet efter kommunalreformen af 1970, hvor der opstod en interesse for at samle arkivalier, fotos og billeder m.m. fra lokalsamfundet. Her i Sanderum begynder det så for 40 år siden, da daværende sognepræst Christian Andersen inviterede interesserede til en aften i præstegården. Der deltog 32 den første aften, hvor der blev vist en film fra Sanderum under krigen. Hvor er den film i dag?

Den første aften, hvor de deltagende naturligt nok er optaget af ideen, sammensættes en arbejdsgruppe og der diskuteres hvad der skal ske fremadrettet. Der snakkes arkivering af billeder, tidligere beretninger og der aftales et besøg på arkivet i Højby, hvor der gives råd og vejledning om, hvordan et arkiv startes op.

Der laves vedtægtsforslag og ved første møde i arbejdsgruppen taler man om, hvor der kan findes et lokale. Det ender som bekendt med Sanderumskolen og vi er siden flyttet to gange og hver gang til et større lokale, hvor der er plads til den stigende mængde af billeder og øvrige arkivalier fra det gamle Sanderum.

Jeg vil i den forbindelse gerne takke Sanderumskolen for det gode samarbejde, der har været gennem mange år. Der har gennem årene mange gange været besøg på arkivet af skoleklasser og

deres lærer og det har været til gensidig fornøjelse for begge parter. Der er fra starten af en god og nødvendig kontakt med Stadsarkivet, hvor daværende stadsarkivar Jørgen Thomsen hjælper med mange ting og det er en stor hjælp til at få arkivet og foreningen i god gænge. Råd og vejledning, som vi er meget glade for.

I den forbindelse kan jeg minde om at vi jo også dækker Ravnebjerg, Ellebæk, Holmstrup, Elmelund, Dyrup, Højme og selve Sanderum med den oprindelige Sanderum by, som den der har lagt navn til området.

Navnet Sanderum nævnes for øvrigt første gang i 1272 - for øvrigt med samme stavemåde som i dag selvom der har været ændret stavemåde et par gange men nu beholder vi den stavemåde vi har i dag!!

Et par steder der har været meget vigtige i sognets historie må siges at være Holmstrup planteskole og stationen. Det er et par lokaliteter der - udover kirken - er med til at præge Sanderum gennem mange år.

Sanderum var selvstændig sognekommune i 61 år - fra 1909 til 1970 og det er en periode med meget stor udvikling, ikke bare her men overalt. I 1909 er der næsten kun landbrug og stationen - den er naturligvis fra 1865 - men hvordan var det nu lige før 1909?

Jo, indtil da var Dalum-Sanderum en kommune. I foråret 1909 kommer forslaget igen op om adskillelse i to kommuner. Den kirkelige adskillelse har eksisteret siden 1868 i forbindelse med pastor Abels pensionering. Han er den sidste, der er præst i både Dalum og Sanderum.

Efter vedtagelse i sognerådet og godkendelse i amtet og Indenrigsministeriet og vedtagelse ved en lokal folkeafstemning er det så endeligt afgjort, at Sanderum er en selvstændig kommune og det fortsætter så i de følgende 61 år.

Efter 3 forskellige sognerådsformænd de første 4 år vælges i 1913 den nyvalgte Hans Jørgen Poulsen til sognerådsformand - en plads han beholder de næste 21 år hvilket senere betyder, at han er den

længst siddende formand i kommunens historie.

De to nævnte personer Abel og H.J. Poulsen har begge givet navne til alléer her i Sanderum.

Der har i de forløbne år været gjort et stort arbejde med arkivering og i de seneste år også digitalisering af billeder og arkivalier fra sognets historie og jeg vil gerne takke for den store indsats der er blevet gjort i mange år.

Jeg vil også gerne takke bestyrelser og medlemmer for opbakning til arkivet og foreningen gennem årene - for uden medlemsopbakning er der ingen forening.

Da vi jo er en forening for området er vi forpligtet til at holde åbent og det gør vi gerne og her er der gennem årene kommet mange indleveringer af f.eks. billeder, skøder, diverse dokumenter og oplysninger om gårde og ejendomme fra sognets historie. Jeg vil benytte lejligheden til at takke for de mange indleveringer gennem årene.

♫Svend Madsen

Indgang fra Mågebakken, find vores skilt og så ned i kælderens